

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **Z. P.**, zastoupeného JUDr. Zdeňkou Mužíkovu, advokátkou se sídlem v Berouně, Husovo nám. 44, za účasti **Krajského úřadu Středočeského kraje**, se sídlem v Praze 5, Zborovská 11, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 10. 2005, č. j. 11 Ca 114/2005 - 78,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Odměna advokátky JUDr. Zdeňky Mužíkové **s e u r č u j e** částkou 1075 Kč. Tato částka bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze usnesením ze dne 20. 10. 2005, č. j. 11 Ca 114/2005 – 78 odmítl žalobu stěžovatele a R. P. proti rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje (dále jen „krajský úřad“) ze dne 3. 9. 2003 č. j. 354/2003/EKO, jímž bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti platebnímu výměru č. 03/2003/POH, kterým mu byla stanovena povinnost uhradit na základě obecně závazné vyhlášky obce L. ze dne 5. 12. 2001 místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů za rok 2002 v celkové částce 525 Kč. V odůvodnění usnesení městský soud uvedl, že stěžovatel podal žalobu opožděně, neboť správní rozhodnutí mu bylo doručeno dne 5. 9. 2003 a posledním dnem lhůty pro podání žaloby byla středa 5. 11. 2003, přičemž žaloba byla podána k poštovní přepravě dne 22. 1. 2004. K tomu považoval městský soud za vhodné poznamenat, že žaloba nebyla odmítnuta pro případné formální nedostatky, ale pro

opožděnost. Je skutečností, že adresátem rozhodnutí správních orgánů obou stupňů byl pouze stěžovatel. Pokud byla jako žalobkyně později označena rovněž jeho matka, musel by soud i v případě, pokud by žaloba nebyla shledána opožděnou, zkoumat zda ve vztahu k ní není naplněno ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Žalobu na přezkum rozhodnutí správního orgánu může totiž podle s. ř. s. jen osoba, o jejíchž právech a povinnostech bylo rozhodováno.

V kasační stížnosti podané proti tomuto usnesení v zákonné lhůtě opírající se o důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., stěžovatel označil napadené usnesení za nezákonné proto, že městský soud se měl zabývat okolnostmi celého případu podstatně podrobněji a měl si ověřit, že stěžovatel je skutečně vážně nemocen (invalidní) a že není v jeho silách vzhledem k jeho velmi špatnému zdravotnímu stavu, aby řádně a včas podal žalobu proti rozhodnutí správního orgánu. Stěžovatel vyjádřil také přesvědčení o tom, že již v řízení u městského soudu měl být zastoupen advokátem, neboť není dost dobře pohyblivý, špatně čte a má velmi málo finančních prostředků, aby si mohl zajistit kvalifikovaného poradce, který by mu poradil, jak má řádně hájit svá práva. Napadeným usnesením byl stěžovatel zkrácen na svých právech, když mu nebylo umožněno domáhat se přezkumu rozhodnutí správního orgánu nezávislým soudem. Stěžovatel nebyl správním orgánem, který ve věci rozhodoval, poučen o možnosti podat žalobu ve lhůtách stanovených právními předpisy a ani o tom, že jako invalida se může domáhat, aby mu byl ustanoven zástupce. Kromě toho ani jeho zdravotní stav mu v době, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno, neumožňoval se celou věcí zabývat. Soud měl zvážit všechny okolnosti jeho případu a měl mu prominout z důvodu špatného zdravotního stavu a značného nedostatku finančních prostředků zmeškání lhůty k podání žaloby. Rozhodnutí správního orgánu v tomto směru považuje za diskriminující z důvodů jeho zdravotního postižení, a je proto na místě, aby bylo nezávislým soudem přezkoumáno. Z těchto důvodů navrhl, aby usnesení bylo zrušeno a věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle § 72 odst. 1 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podat do dvou měsíců poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Lhůta je zachována, byla-li žaloba ve lhůtě podána u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Podle odst. 4 citovaného ustanovení nelze zmeškání lhůty pro podání žaloby prominout.

Ze znění citovaného ustanovení jednoznačně vyplývá, že žalobu k soudu proti rozhodnutí správního orgánu lze podat jen ve lhůtě zákonem stanovené, v případě stěžovatele ve lhůtě dvou měsíců, protože zvláštní zákon nestanoví lhůtu jinou. Soud nemůže svým rozhodnutím zmeškání lhůty prominout a žalobou napadené rozhodnutí věcně přezkoumat, byla-li žaloba podána po uplynutí stanovené lhůty, jak je výslovně stanoveno v § 72 odst. 4 s. ř. s. Pokud lhůta pro podání žaloby není dodržena, není soud oprávněn zkoumat z jakých důvodů k tomu došlo a přihlížet ke skutečnostem, které vedly k jejímu překročení, protože výsledky tohoto zkoumání by byly právně irelevantní, když by z nich, s ohledem na citované ustanovení, nemohl vyvodit žádné důsledky. Jestliže tedy v dané věci lhůta k podání žaloby marně uplynula, což ani stěžovatel nezpochybňuje, rozhodl městský soud v souladu se zákonem, když žalobu z důvodu její opožděnosti odmítl. V této souvislosti lze také

poukázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu např. rozsudek ze dne 18. 3. 2004 č. j. 1 Ads 4/2004 - 57 a rozsudek ze dne 30. 3. 2005 č. j. 5 Azs 317/2004 - 56.

Nedůvodně je také stěžovatelem namítáno, že nebyl správním orgánem, který ve věci rozhodoval, poučen o možnosti podat žalobu ve lhůtách stanovených právními předpisy a ani o tom, že jako invalida se může domáhat, aby mu byl ustanoven zástupce. Ze zákona č. 71/1967 Sb., který v době vydání napadeného rozhodnutí upravoval správní řízení, totiž nevyplývá povinnost poučovat účastníka řízení o opravných prostředcích, které stojí mimo sféru správního řízení, tj. o možnosti podat žalobu k soudu. Nelze proto městskému soudu vytýkat, že svým postupem, když žalobu posoudil jako opožděnou, odepřel stěžovateli přístup k soudu a právo na projednání jeho věci. S tímto právním názorem se ztotožnil i Ústavní soud ve svém usnesení ze dne 9. 2. 2006 sp. zn. III. ÚS 561/05, neboť „ve správním řízení totiž rozhodují správní orgány v zákonech stanovených případech v oblasti veřejné správy a naplňují tím své cíle v oblasti jim svěřené působnosti. Správní řízení je ukončeno nabytím právní moci správního rozhodnutí a obecný procesní předpis (správní řád) poučovací povinnost o možnosti podání správní žaloby neobsahuje, neboť v takovém případě by soudní řízení bylo pokračováním řízení správního. Soudní přezkum správních rozhodnutí však představuje nezávislé stádium, jehož účelem je kontrola veřejné správy, a které je upraveno jiným procesním předpisem (soudním řádem správním). Správní orgány proto poučovací povinnost o možnosti podání správní žaloby nemají a ani mít nemohou.“

Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto mu nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení a krajskému úřadu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

Stěžovateli byla pro řízení o kasační stížnosti krajským soudem ustanovena zástupkyně advokátka a podle § 35 odst. 7 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokátky včetně hotových výdajů stát. Podle § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, náleží ustanovené advokátce odměna za jeden úkon právní služby [§ 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky] 1000 Kč a podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky náhrada hotových výdajů v částce 75 Kč, celkem tedy 1075 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2006

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu